

Plan- och riktlinjer för frivillig och
förebyggande hälsokontroll avseende
salmonella hos höns med utevistelse

Innehållsförteckning

Inledning	sid 2
Kapitel 1 Definitioner	sid 5
Kapitel 2 Anslutning och uteslutning	sid 6
Kapitel 3 Hus och anläggning	sid 7
Kapitel 4 Förrum, packrum och djurutrymme	sid 8
Kapitel 5 Veranda	sid 10
Kapitel 6 Rastgård	sid 10
Kapitel 7 Foder och foderhantering	sid 11
Kapitel 8 Vatten och vattenhantering	sid 12
Kapitel 9 Golvströ, gödsel och gödselhantering	sid 12
Kapitel 10 Personal och besökare	sid 13
Kapitel 11 Övriga bestämmelser om hygien	sid 14
Kapitel 12 Värphöns: uppfödning av ungdjur	sid 14
Kapitel 13 Transport av djur och ägg	sid 14
Kapitel 14 Övrigt	sid 15
Bilaga 1 Provtagning förekomst av salmonella	sid 16
Bilaga 2 Villkor för utfodring med ej värmebehandlad spannmål	sid 17

Plan och riktlinjer för frivillig och förebyggande hälsokontroll avseende salmonella hos höns med utevistelse

Hälsokontrollen är ett frivilligt program för att förebygga salmonella hos höns med utevistelse. Hälsokontrollen avseende salmonella hos höns med utevistelse kommer i det följande att benämnas salmonellaprogrammet eller enbart programmet.

1. PROGRAMMETS UPPGIFTER

1.1 Programmets syfte

Programmet syftar till att förebygga salmonella i besättningar med höns med tillgång till utevistelse samt minimera smittspridningsrisken mellan besättningar/djurutrymmen och till människa.

1.2 Programmets målsättning

Programmets målsättning är att fortlöpande bidra till att bibehålla Sveriges goda, såväl nationella som internationella, status avseende salmonella, begränsa smittspridningen och underlätta sanering vid en eventuell salmonellainfektion.

1.3 Programmets uppgifter

Programmet skall informera om salmonellaprogrammet, erbjuda anslutning, bedöma besättningsars förutsättningar att uppfylla programmets krav, årligen inspektera anslutna besättningar samt utföra provtagningar.

1.4 Programmets strategi

Programmets strategi är att genom hygieniska åtgärder förebygga infektioner med salmonella i anslutna besättningar där hönsen har tillgång till utevistelse.

2. PROGRAMMETS ORGANISATION

2.1 Kontrollorganisation

Branschorganisationen Svenska Ägg är kontrollorganisation med ansvar för att;

- programmet genomförs i enlighet med plan- och riktlinjer
- egen personal inom programmet har den arbetsinstruktion och kompetens som krävs

- besättningsveterinärer med ansvar för programmet lokalt har den arbetsinstruktion och kompetens som krävs.

Svenska Ägg utser ansvarig veterinär som har det operativa ansvaret och under vars ledning programmet planeras och verkställs samt tillsätter administrativ personal.

2.2 Lokalt kommer besättningsveterinärer att ansvara för kontrollbesök och provtagning i de besättningar som deltar i programmet.

2.3 Salmonellaprogrammet beräknas pågå så länge Svenska Ägg bedömer att det finns ett intresse för anslutning hos producenter med höns med tillgång till utevistelse.

3. INSTRUKTION FÖR OCH SAMMANSÄTTNING AV RÅDGIVANDE NÄMND

Svenska Ägg ska tillsätta en rådgivande nämnd som skall bistå i ärenden som rör programmet. Nämndens ledamöter består av representanter för Svenska Ägg och från de i branschen förekommande sammanslutningar av djurägare, så att ett så stort antal som möjligt av landets aktiva djurhållare blir representerade samt en representant för Agria Djurförsäkringar. Till salmonellanämndens sammanträde kallas alltid representanter från Statens jordbruksverk, Statens livsmedelsverk, Statens Veterinärmedicinska Anstalt och en representant för länsveterinärer att närvara och med rätt att yttra sig.

Det ankommer på nämnden att besluta hur ofta den skall sammanträda, dock minst en gång årligen.

4. EKONOMISKA RESURSER

Programmet kommer under en förutsägbar tid om 4 år att drivas inom ramen för ett allmänt smittskyddsprogram på gårdsnivå som delvis finansieras av Statens Jordbruksverk. Ersättning för kostnader avseende löpande administration och utbildning av fältorganisationens veterinärer äskas hos Jordbruksverket. Kontrollbesiktningar av besättningsveterinären finansieras med djurägaravgifter.

5. BEGRÄNSNING AV EKONOMISKT ANSVAR GENTEMOT DJURÄGARE

Svenska Ägg påtar sig ej ekonomiskt ansvar gentemot djurägare beträffande dennes möjligheter att erhålla ersättning enligt försäkringsavtal med Agria Djurförsäkringar vid inträffat fall med salmonellainfektion.

6. RAPPORTERING

Svenska Ägg sammanställer årligen vilka besättningar som är anslutna till programmet och resultat av kontrollverksamheten. Dessa uppgifter rapporteras årligen till Statens jordbruksverk.

Vid förfrågan från Agria Djurförsäkringar skall Svenska Ägg lämna uppgift om en enskild besättning är ansluten till programmet eller inte, samt även lämna ut protokoll från de kontrollbesök som skett på gården.

Svenska Ägg skall årligen skicka ut en arbetsinstruktion till respektive besättningsveterinär med information om vilka besättningar som veterinären ansvarar för.

7. JOURNALFÖRING

7.1 Register över anslutna besättningar

Svenska Ägg för register över anslutna besättningar där följande uppgifter ingår; identitetsuppgifter på djurägaren, adress och telefonnummer, produktionsplatsnummer, produktionstyp, datum för anslutning, datum för utförda inspektioner och övriga för kontrollen nödvändiga uppgifter.

Anslutningsblanketten och dess bilagor, journal över genomförda inspektioner och andra handlingar, arkiveras på kontor hos kontrollsektionen.

7.2 Tillgång till register

Svenska Ägg äger registret och ansvarar för att uppgift om en enskild besättning är ansluten till programmet enbart delges besättningsveterinären, Jordbruksverket samt Agria djurförsäkring.

8. INFORMATION OM PROGRAMMET

Svenska Ägg skall informera om programmet;

a) via rapporter och vid behov via särskilt informationsmaterial som tillhandahålls och distribueras till fjäderfäbesättningar, veterinärer, myndigheter och andra berörda

b) via tidningen Fjäderfä

c) genom deltagande i informationsmöten

d) i samband med förfrågningar och rådgivning per telefon

9. ÄNDRINGAR I OCH KOMPLETTERING AV RIKTLINJERNA

Svenska Äggs rådgivande nämnd och Agria Djurförsäkringar skall vid behov föreslå ändringar i plan och riktlinjer. Ändringar i plan och riktlinjer skall godkännas av båda parter.

10. TILLÄMPNING AV FÖRVALTNINGSLAGEN

1 § Svenska Ägg förbinder sig att i frågor som rör programmet tillämpa förvaltningslagens regler i frågor om parts rätt att få del av uppgifter, om jäv, om motivering av beslut, om underrättelse av beslut.

2 § Svenska Äggs beslut ska vara skriftligt och innehålla en redovisning av de uppgifter och skäl som ligger till grund för utgången.

I de fall som Svenska Äggs beslut går en klagande emot ska denne erhålla upplysningar om att;

- Beslutet kan överklagas till Svenska Äggs rådgivande nämnd senast tre veckor efter delgivning om beslut

Kapitel 1 DEFINITIONER

- anläggning: ett eller flera hus som inrymmer fjäderfå vilka är geografiskt koncentrerade till en enhet. Till anläggningen räknas även husens närmaste omgivning.
- ansvarig djurskötare: en djurskötare som utsetts av djurägaren att ansvara för verksamheten vid anläggningen och att villkoren enligt dessa föreskrifter efterlevs.
- desinfektion: en genom fysikaliska eller kemiska metoder oskadliggörande av salmonellabakterier i så stor grad som är praktiskt möjligt.
- djuromgång: de djur som befinner sig i ett djurutrymme under tiden från det att det första djuret satts in till dess att det sista djuret lämnat utrymmet.
- djurutrymme: utrymme avsett för uppfödning av unghöns eller äggproduktion och som är skilt från annat utrymme genom hela och täta väggar, golv och tak och med upprättade hygiengränser.
- höns: unghöns och höns för äggproduktion.
- förrum: rum genom vilket inpassering till eller utpassering från djurutrymme skall ske via en hygiengräns. Rummet är även avsett för förvaring och byte av skyddskläder samt för personlig rengöring.
 - förrummets orena del: den del av förrummet som är belägen mellan ytterdörren och hygiengränsen.
 - förrummets rena del: den del av förrummet som är belägen mellan hygiengränsen och djurutrymmet.
- hus: byggnad avsedd för fjäderfäuppfödning eller äggproduktion, bestående av ett eller flera djurutrymmen och förrum.

- hygiengräns: en löstagbar bänk eller annan avgränsning som sluter tätt vid golvet och som är minst 40 cm hög och avdelar ett utrymme i en "ren" del och en "oren" del.
- metoden "allt in - allt ut": Ett system där ett djurutrymme töms helt på en tidigare omgång varvid djurutrymmet kan rengöras och desinfekteras enligt bestämmelserna i dessa föreskrifter, innan en ny djuromgång sätts in.
- rengöring: noggrann mekanisk rengöring och våtrengöring om inte annat anges.
- packrum: rum för packning av ägg för konsumtion
- rastgård: utrymme där höns vistas utomhus, som är skilt från omgivningen genom avgränsning som hindrar hönsen att ta sig ut.
- veranda: utrymme, utanför djurutrymmet, där hönsen vid behov kan vistas även när det är stängt ut till rastgården. Verandan skall ha regnsäkert tak. Golvet skall bestå av en sanerbar gjuten platta och väggar skall vara fågelsäkrade.
- ägglagringsrum: kylt rum där ägg lagras i väntan på vidaretransport. Kan betraktas som en del av packrummet eftersom det inte går att upprätta hygiengräns mellan dessa. Det skall finnas en dörr direkt ut ur huset från kylrummet. Ingen utomstående får gå in till packrummet via kylrummet

KAPITEL 2 ANSLUTNING OCH UTESLUTNING

1 § Anslutning till salmonellakontrollen är frivillig och får ske av fjäderfäbesättningar av bruksdjur avseende ung- och värphöns.

För anslutning krävs att villkoren i dessa plan- och riktlinjer är uppfyllda, att samtliga föregående produktionsled i Sverige är anslutna till salmonellakontrollen samt att fjäderfä vistas i berörda djurutrymmen och, vid bakteriologisk provtagning enligt SJVFS 2007:19 om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfä, befunnits vara fria från salmonellainfektion. Anläggningen skall också vara ansluten till Svenska Äggs omsorgsprogram.

2 § Ansökan om anslutning till kontrollen skall göras till Svenska Ägg på en särskild blankett som finns på www.svenskaagg.se

3 § Förändringar av byggnader, som kräver prövning enligt 5 § djurskyddsförordningen (1988:539), ändrade ägareförhållanden och andra uppgifter om besättningen, som legat till grund för anslutningen som t.ex. förändringar beträffande byggnadernas utformning, skall snarast anmälas till kontrollorganisationen.

4 § Inbesiktning av anläggningen utförs av besättningsveterinären, som rapporterar in detta på särskild blankett till Svenska Ägg. Blanketten finns på www.svenskaagg.se.

5 § Besättningsveterinären skall årligen utföra ett kontrollbesök på anläggningen för att säkerställa programmets efterlevnad. Den årliga kontrollen skall rapporteras in på därtill avsedd blankett till Svenska Ägg. Blanketten finns på www.svenskaagg.se.

6§ I de fall brister på anläggningen uppdragas skall Svenska Ägg skriftligen meddela djurägaren vilka åtgärder som skall utföras och inom vilken tid.

Djurägaren ansvarar för att åtgärderna utförs och kontrolleras av besättningsveterinären. Besättningsveterinären skall rapportera in till kontrollorganisationen att bristerna är åtgärdade.

7 § En anläggning kan uteslutas från deltagande i kontrollen om inte dessa bestämmelser följs. Prövning om uteslutning ur kontrollen görs av Svenska Äggs rådgivande nämnd.

KAPITEL 3 HUS OCH ANLÄGGNING

1 § Varje hus skall innehålla minst ett förrum med hygiengräns och ett eller flera djurutrymmen. I hus skall god ordning råda. Annan verksamhet än fjäderfåhållning i enlighet med dessa plan och riktlinjer får inte förekomma i huset. Lagringen av ägg skall ske i ett särskilt ägglagringsrum. Detta skall ha en dörr som leder direkt ut ur huset. Denna dörr får endast användas vid uttransport av ägg och intag av emballage.

2 § Ytterdörrarna på ett hus skall hållas låsta och vara försedda med en skylt som uppger om att det är förbjudet för obehöriga att gå in.

3 § Ett hus och lokalerna i detta skall vara utformat och i sådant skick att det försvårar för smågnagare och fåglar att komma in.

4 § Markområdet inom två meter runt ett hus skall hållas fritt från föremål och växtlighet (frizon). Alternativt kan man acceptera kortklippt gräs i frizonens yttre 1,5 m.

5 § Marken närmast ytterdörrar och portar för in- och utlastning som leder in till djurutrymmen skall vara hårdgjord genom asfaltering eller gjuten betongplatta på en yta av minst två meter rakt ut från dörren och en meter på vardera sidan om denna. Dessa plattor skall vara konstruerade så att vatten rinner av och inte samlas på dem.

6 § Ventilationen skall vara så konstruerad att fåglar inte kan komma åt att förorena in i djurutrymmet genom ventilationskanalerna.

Alla intag av luft skall vara nätförsedda och taktrummor försedda med huvar. Vertikala uttag för luft på tak som inte har kontinuerlig utsug av luft bör också förses med lämpligt konstruerade huvar och hinder som gör att fåglar inte kan förorena in i huset.

7 § Döda djur som skall destrueras läggs i plastpåsar och förvaras i en kyl/frys utanför djurutrymmet på ett smittskyddsmässigt säkert sätt i avvaktan på att hämtas för destruktion. De skall kunna hämtas utan att transportörer kommer i närheten av hönshuset. Kadaver får destrueras lokalt i tex halmpanna om SJV godkänt denna hantering.

8 § På en till salmonellakontrollen ansluten anläggning får endast hållas höns, vilka står under kontroll enligt plan och riktlinjer (SJVFS 2007:78) eller plan- och riktlinjer för höns med utevistelse.

KAPITEL 4 FÖRRUM, PACKRUM OCH DJURUTRYMMEN

FÖRRUM OCH PACKRUM

1 § Förrummet är det utrymme i hönshuset, som personal och besökare först kommer in i. I ett förrum skall det finnas minst en hygiengräns. Finns det äggpackningsrum i direkt anslutning till djurutrymmen skall det finnas två hygiengränser en yttre vid ingången till huset och en inre vid ingången till varje djurutrymme. Yttre hygiengränsen skall vara placerad så att den alltid måste passeras före respektive efter vistelse i hönshuset. Ofta är detta förrum funktionellt hopbyggt med packrum och ägglagringsrum. Är så fallet blir förrummets inre del ett halvrent utrymme. Det är då först vid passage in till djurutrymmet vid en inre hygiengräns som man träder in i en ren zon där djuren vistas.

Byte av kläder och skor eller skoskydd skall ske vid passering av varje hygiengräns. Om ett förrum är gemensamt för flera djurutrymmen, och hygiengränsen är placerad vid ingången från det gemensamma förrummet, skall byte av skyddskläder, skor eller skoskydd ske även vid hygiengränsen till varje djurutrymme. Det skall finnas en dörr mellan djurutrymmet och hygiengränsen så att damm från djuren inte kommer ut dit.

2 § I förrummets yttre del vid ingången till huset skall det finnas en särskild plats för förvaring av ytterkläder och skor. I förrummets inre del skall det finnas en särskild plats för förvaring av skyddskläder/skodon och för på- och avklädning av dessa.

Tvättställ med varmt och kallt vatten, flytande tvål och pappershanddukar skall finnas placerade i anslutning till hygiengränserna. Där det är lämpligt kan tvättställ vara placerat i packrummet, på toaletten eller i omklädningsrum. Eftersom det finns många utformningar och kombinationer av förrum med packrum och olika personalutrymmen får man lösa placering av tvättställ i varje hus. Det är dock viktigt att det är enkelt att tvätta händerna innan man går in i djurutrymmet.

Journaler kan placeras där det är mest funktionellt i förrum/packrum eller kontor dock inte i djurutrymmet.

3 § Särskilda skyddskläder och skodon skall finnas för användning i varje djurutrymme.

Djurutrymmet får inte beträdas av personal utan denna utrustning. Andra besökare kan alternativt använda skyddskläder och skoskydd av hållfast engångsmaterial. Skyddsutrustning skall tillhandahållas av djurägaren.

ÄGGLAGRINGSRUM

4 § Lagringen av ägg skall ske i ett särskilt ägglagringsrum. Detta skall ha en dörr som leder direkt ut ur huset. Dörrarna mellan packrum och ägglagringsrum skall hållas stängda.

I de fall i äldre hus där det inte finns en särskild utgång från ägglagringsrummet ut ur huset måste åtgärder vidtas för att förhindra att transportörerna drar in smitta i packrummet. Åtgärderna skall godkännas av besättningsveterinären. Exempel på en sådan åtgärd kan vara att transportören inte har tillträde till hela packrummet och att golvet desinfekteras när äggen har hämtats.

Eftersom pallar körs mellan packrummet och ägglagringsrummet går det inte att ha en fungerande hygiengräns mellan dessa, varför packrummet måste betraktas som en halvren del av huset. Ytterskor och ytterkläder får inte användas i packrummet utan endast i ägglagringsrummet.

DJURUTRYMME

5 § I varje djurutrymme skall finnas:

1. en dörr, för personal m.fl., som leder till förrummet
2. en port som leder direkt ut ur huset och som är avsedd för in- och utlastning av djur, golvströ och gödsel.
3. separata system för ventilation, foderförsörjning och lågtrycksdelen av vattensystemet. Fodersilo och den slutna delen av fodersystemet får dock vara gemensam för flera djurutrymmen

6 § I varje djurutrymme skall golvet, taket, väggarna, fönstren och dörrarna vara hela och täta samt lätta att rengöra och desinfektera. Så mycket inredning som möjligt skall vara av material som är lätt att rengöra och desinfektera. Träsittpinnar skall exempelvis kasseras när de inte kan göras rena.

Avlopp skall vara försett med gnagarsäkert lock som skall vara helt tätt och sitta stadigt fast. Saknas avlopp skall vatten kunna ledas ut via gödselkulverten till gödselbassängen eller på annat sätt kunna pumpas ut via ett slutet system till sådan tank eller anläggning som avses i 8 kap. 4 §.

7 § Verktyg eller annan utrustning som rutinmässigt används inne i ett djurutrymme skall användas endast i detta djurutrymme och vara märkt med utrymmets beteckning.

Utrustningen får inte föras utanför djurutrymmet eller till djurutrymmet hörande förrum. Annan utrustning som används i olika djurutrymmen skall rengöras och desinfekteras före och efter användandet i varje djurutrymme.

8 § Innan en djurumgång placeras i ett djurutrymme skall hela utrymmet, med all inredning och utrustning och alla där befintliga redskap, vara noggrant rengjort och därefter desinfekterat.

Insekter, kvalster och gnagare kan vara bärare av t.ex. salmonella och måste också bekämpas när huset är tomt. Reparationer och ändringar i ett djurutrymme skall utföras innan utrymmet desinfekteras.

Sedan djurutrymmet desinfekterats och fram till dess att djuren levererats till slakt/avlivas får inte maskiner, redskap eller annan utrustning föras in i djurutrymmet utan föregående desinfektion.

Strömedel får dock föras in utan föregående desinfektion, men de redskap/utrustning som används för att lägga ut ströet skall vara desinfekterade innan de används.

9 § I hus för äggproduktion med utrustning för transport av ägg som är gemensam för flera djurutrymmen skall särskild uppmärksamhet ägnas hygien, rengöring och desinfektion av gemensam utrustning.

Vid ny- och ombyggnad bör utrustning för transport av ägg som skall vara gemensam för flera djurutrymmen, placeras utanför djurutrymmena.

Kapitel 5 VERANDA

1 § Hönshuset skall ha en sanerbar veranda där hönsen vid behov kan vistas även när det är stängt ut till rastgården. För att komma till rastgården skall hönsen passera verandan.

2 § Verandan skall ha regnsäkert tak, golvet skall bestå av en sanerbar gjuten platta och väggarna skall vara fågelsäkrade.

3 § Verandan skall saneras mellan varje omgång.

Kapitel 6 RASTGÅRD

1 § Hela rastgården skall betraktas som rent utrymme. Det innebär att hygiengränser skall upprättas vid alla ingångar till rastgården. Vid hygiengränserna skall samma regler som för inpassering i övriga djurutrymmen gälla. Det innebär bl.a. att man skall byta skor eller skoskydd och skyddskläder. Handtvätt och byte av skyddskläder kan ske inne i huset, medan byte av skor eller skoskydd skall ske vid hygiengränsen.

2 § Ingen trafik får förekomma genom rastgården av fordon som ej tillhör gården. Gårdens egna fordon får vid behov köra in i rastgården, men även denna trafik skall så långt det är möjligt minimeras. Om gårdens egna fordon kört gödsel på annan anläggning skall fordonet rengöras och desinfekteras innan den får köra in i rastgården.

3 § Vistelseytan närmast verandan där hönsen i huvudsak uppehåller sig skall vara väldränerad. Ytskiktet skall bytas vid behov.

4 § Åtgärder för att minimera förekomst av skadedjur och vilda fåglar i rastgården skall göras. Särskilt viktigt att beakta härvid är;

- att omgående avlägsna döda och sjuka djur
- ingen utfodring av kraftfoder i rastgården
- inte använda rastgården som upplagringsplats, då bråte kan fungera som gömställe för gnagare

Kapitel 7 FODER OCH FODERHANTERING

1 § Utfodring av djur får endast ske med kraftfoder som värmebehandlats för att avdöda salmonellabakterier.

Utan hinder av bestämmelsen i första stycket får dock utfodring ske med ej värmebehandlad torkad spannmål eller trindsäd enligt de villkor som anges i bilaga 2.

Grovfoder skall vara väl skyddat mot förorening både under transport och under förvaring.

Förvaring av grovfoder skall ske i särskilt utrymme väl skilt från djurhållning och gödselplats.

Grovfoder från en åker som har gödslats med salmonellakontaminerad gödsel från gård eller anläggning där salmonellasmitta konstaterats hos något djur under det föregående eller innevarande året får inte användas.

2 § Foder och foderråvaror skall förvaras i silo eller på annat sätt säkrat mot nederbörd, fåglar, gnagare och andra föroreningar. All foderhantering skall ske så att foderspill undviks.

3 § Fodersilo skall vara försedd med manlucka. Luckan skall vara lätt att öppna och placerad så att risken för kondensbildning minimeras. Silon och utmatningsanordningar skall vara placerade och konstruerade så att det är enkelt att rengöra och desinfektera dem.

Fodersilo som är placerad utomhus skall vara placerad på ett hårdgjort underlag, som skall hållas ren.

4 § Vid nyinstallation eller byte av fodersystem får endast sådana system användas som har hela rena ytor som minimerar att foderdamm fastnar och som är lätta att rengöra effektivt utan vatten och desinfektera.

5 § En fodersilo får användas för försörjning av flera djurutrymmen. Förflyttning av foder som sker mellan två silos ska dokumenteras/journalföras och måste göras så att inget foder kommer i kontakt med marken eller plattan eller på annat sätt kontamineras.

6 § Då en djuromgång tagits ur ett djurutrymme och innan en ny sätts in skall

1. öppna fodersystem tömmas, rengöras och desinfekteras,

2. slutna fodersystem tömmas, öppnas, rengöras och desinfekteras på de ställen där det föreligger risk för att foder ansamlas.

Silo skall inspekteras och vid behov rengöras mellan varje omgång.

Kapitel 8 VATTEN OCH VATTENHANTERING

DRICKSVATTEN

1 § Dricksvatten skall uppfylla kraven enligt i Statens jordbruksverks föreskrifter (DFS 2007:5, L 100) om djurhållning inom lantbruket.

Dricksvatten skall provtas årligen. Undantag får göras om kommunalt vatten används.

2 § Dricksvattensystemet skall vara konstruerat så att det är enkelt att spola igenom, att noggrant göra rent och att desinfektera.

3 § Då en djuromgång tagits ut ur djurutrymmet och innan en ny sätts in skall hela lågtrycksdelen av vattensystemet liksom filter, doseringsutrustning mm göras rent och desinfekteras.

AVLOPPSVATTEN

4 § Avloppsvatten som blir vid rengöring av ett djurutrymme skall, om det inte är anslutet till allmän VA-anläggning, ledas till en särskild tank som kan omhändertas utan risk för smittspridning, eller ledas ut via gödselkylverten till en gödselbassäng. Om kommunen godkänner kan avloppet gå ut i en infiltrationsanläggning.

Kapitel 9 GOLVSTRÖ, GÖDSEL OCH GÖDSELHANTERING

1 § Strömedel skall vara väl skyddat mot förorening både under transport och under förvaring. Förvaring av strö skall ske i särskilt utrymme väl skilt från djurhållning och gödselplats.

2 § Halmströ från en åker som har gödslats med salmonellakontaminerad gödsel från gård eller anläggning där salmonellasmitta konstaterats hos något djur under det föregående eller innevarande året får inte användas som strömedel.

3 § När en djuromgång tagits ut ur ett djurutrymme skall ströbädden snarast avlägsnas därifrån och placeras så det inte kommer i direkt eller indirekt kontakt med nästa omgång djur.

Kapitel 11

ÖVRIGA BESTÄMMELSER OM HYGIEN M.M.

1 § Insättning av djur i ett djurutrymme skall alltid ske i tomt utrymme.

2 § Från varje djuromgång skall prover tas och sändas till svenskt, ackrediterat laboratorium för bakteriologisk undersökning avseende salmonella.

När och hur provtagningar skall ske framgår av SJVFS 2007:19. Prov skall sändas till svenskt ackrediterat veterinärmedicinskt laboratorium. För typning och konfirmering av prov finns särskilda bestämmelser.

3 § Om en djuromgång flyttas från ett djurutrymme till ett annat kan Svenska Ägg besluta att ytterligare provtagning skall ske på denna djuromgång. Djurägaren skall underrätta besättningsveterinären om sådan flyttning som avses i detta stycke. Vad som anges i första stycket gäller inte i de fall då flyttningen innebär att djuren kommer att tillhöra en ny djurkategori.

4 § Regelbunden skadedjursbekämpning skall utföras av personal som har behörighet att hantera bekämpningsmedel av klass 1 SOX.

5 § Material såsom gödsel, foderrens, animaliskt avfall eller annat material som kan överföra smitta får inte föras till en ansluten anläggning.

6 § Kontroll av förekomst av döda eller sjuka djur ska ske minst en gång per dygn. Döda eller sjuka djur som påträffas ska genast avlägsnas från djurutrymmet. Det är viktigt att alla reden inspekteras för att se att inga döda djur finns kvar där.

7 § Vid onormalt hög dödlighet eller andra tecken på försämrat hälsotillstånd hos djuren ska besättningsveterinären snarast underrättas.

8 § Djurkadaver och annat animaliskt avfall skall hanteras i enlighet med Statens Jordbruksverks föreskrifter om befattning med animaliska biprodukter.

Kapitel 12

VÄRPHÖNS: UPPFÖDNING AV UNGDJUR

1 § Enbart djur från samma kläckeri får hållas inom samma djurutrymme. Vid insättning av unghöns i värpstall måste hygiengränser fungera och transportören inte gå in i huset. Extra personal som hjälper till vid insättning skall förses med skyddskläder och skodon vid hygiengränsen och får inte gå in med egna kläder. Personalen skall även ges information om vikten av god hygien vid hantering av hönsen.

Kapitel 13

TRANSPORT AV DJUR OCH ÄGG

1 § Transportbilen måste vara ren och desinfekterad före lastningen av kycklingar eller unghöns. För transport av konsumtionsägg skall lastutrymmet vara rent innan tomma förpackningar lastas inför hämtningen.

2 § Körschema skall planeras ur smittsynpunkt. Levereras djur till två ställen på samma resa bör den som ev inte redan har djur på gården besökas först. Helst hämtas tomlådorna från första gården på returren.

3 § Förare/lastare ska iaktta smittskyddsregler. Rena skyddskläder vid arbetets start - aldrig ta orena kläder från en gård till en annan. Föraren måste byta skodon när han går upp på flaket för att lossa transportlådorna. Djuren rullas fram till dörren och tas emot där av personal som tar in dem i djurutrymmet. Lådor/vagnar får ej rullas utomhus om inte underlaget noggrant rengjorts och desinfekterats. Måste föraren gå in i huset skall byte av skodon ske vid dörren. Extrapersonal som medverkar vid lossningen på gården förses med skyddskläder och skodon och instrueras om hygienrutinerna innan arbetet börjar.

4 § Vid transport av konsumtionsägg där transportören besöker flera producenter under samma runda skall så långt det är möjligt rent emballage särhållas från ägg som lastats på bilen.

Kapitel 14 ÖVRIGT

1 § Om särskilda skäl föreligger får Svenska Ägg medge undantag från dessa bestämmelser.

PROVTAGNING FÖR ATT UNDERSÖKA FÖREKOMST AV SALMONELLA HOS FJÄDERFÄ

Provtagning utförs av besättningsveterinär vid anslutning samt vid årligt inspektionsbesök. Vid övriga tillfällen kan besättningsveterinär delegera provtagningen till djurägare/ansvarig djurskötare. Veterinär skall i sådana fall på plats ha förvissat sig om att djurägare/ansvarig djurskötare kan sköta provtagning samt insändandet av prover på ett tillfredsställande sätt.

Bedöms delegering enligt första stycket inte kunna ske skall all provtagning utföras av besättningsveterinär.

VILLKOR FÖR UTFODRING MED EJ VÄRMEBEHANDLAD SPANNMÅL

Besiktning av anläggning för utfodring

Utrustning för torkning, malning, krossning, transport och lagring av ej värmebehandlad spannmål skall besiktigas av besättningsveterinären. Sådan besiktning skall ske minst en gång per år. Djurägare/ansvarig djurskötare skall i god tid innan besiktningen anmäla detta till besättningsveterinären. Vid inbesiktningen bör anläggningen vara tom. Anläggningen skall vara anmäld till jordbruksverket.

God allmän hygien skall iakttas i den anläggning där spannmål hanteras. Vid besiktning av sådan anläggning skall speciell vikt läggas vid att den allmänna ordningen och hygien är av god standard.

I det fall delar av denna hantering sker vid annan gård eller foderanläggning skall djurägare/ansvarig djurskötare kontrollera att den gården eller foderanläggningen är godkänd att sälja ej värmebehandlad spannmål till fjäderfäbesättning enligt dessa plan- och riktlinjer. Besättningsveterinären skall vid besiktning kontrollera detta godkännande.

Provtagning

Salmonellaprover skall tas årligen av besättningsveterinären. Det skall tas 5 st svabbprover på olika strategiska punkter i anläggningen. Proverna skall analyseras på svenskt ackrediterat laboratorium.

Odling och skörd av egen odlad spannmål

Gödsling får ske före sådd. Efter sådd får organisk gödsel användas senast 60 dagar före beräknad skörd. Gödsel får inte vara av humant ursprung (rötslam eller dylikt).

Transport av egen odlad spannmål

Transport av spannmål skall ske i väl rengjorda vagnar. Spannmålen skall transporteras och hanteras så att fåglar och smågnagare inte kan förorena den. Vid behov måste vagnar täckas med väl rengjort kapell eller presenning. Transport skall ske i omedelbar anslutning till skörd. Efter skörd får spannmålen inte vara lagrad i öppen silo, på platta eller annan typ av planlagring.

Gårdsplan

Transportvägarna närmast spannmålsanläggningen måste ha god bärighet. Markområdet inom 2 m från spannmålsanläggningen skall hållas fri från föremål och vegetation.

Torkanläggning

Innan den spannmål som skall användas för utfodring av fjäderfä tas in i anläggningen samt efter det att torkningen är avslutad skall anläggningen noggrant rengöras mekaniskt med hjälp av dammsugare.

Mottagningsgrop för spannmål skall vara täckt då den inte används. Innan lossning av spannmål sker skall gropen vara mekaniskt rengjord och torr. Om fordon måste passera över gropen skall hjul rengöras mekaniskt innan överfart.

Elevatorgrop och elevatorbotten skall rengöras mekaniskt och vara torra innan spannmål lossas i gropan.

Horisontella transportörer skall vara mekaniskt rengjorda samt försedda med lock. Alla fickor och silos för lagring av det aktuella spannmålspartiet skall vara mekaniskt rengjorda innan spannmålen lastas in.

Om rensmaskin används skall denna rengöras innan spannmålen rensas.

Silo och fickor skall vara täta samt fågel- och gnagarsäkrade. Silo och fickor i trä skall vara försedda med plåtskodda hörn. De skall vara lätt rengörbara och utan springor.

Anläggningen skall ha lock. Luckor och rörgenomgångar skall vara täta.

Tillufts- och avluftningsrör med kanaler skall vara försedda med nät och konstruerade så att fåglar och smågnagare inte kan förorena spannmålen. Ytor runt avluftningsrör (från tork, rensverk, fickor e dyl) skall hållas kontinuerligt rena.

Transport till hus skall i första hand ske i slutet system. Där så inte är möjligt får transporten endast ske i väl rengjorda och täckta vagnar och får inte ske i vagnar som används för transport eller spridning av gödsel.

För fläktar, skruvar eller dylikt som används för transport av spannmål till uppfödningshus gäller i tillämpliga delar samma hygieniska regler som ovan.

Anläggning för utfodring med ej värmebehandlad spannmål skall inspekteras minst två gånger per år av sådan skadedjursbekämpare som anges i 11 kap. 4 §.

Djurägare/ansvarig djurskötare skall tillse att aktiv bekämpning av småfåglar sker.

Anläggningen skall vara så tät att tillträdet för småfåglar försvåras. Riklig förekomst av fågelträck får inte förekomma.

Utrustning för malning eller krossning av spannmål

Utrustning för malning eller krossning av spannmål skall vara konstruerad som ett slutet system eller stå i ett utrymme som är fågel- och gnagarsäkrat. Utrustningen skall rengöras minst en gång per år. Om utrustningen inte ingår i ett slutet system skall uppsamling av spannmål ske till fodervagn eller transportsystem. Öppen fodervagn eller öppet transport-system skall rengöras mekaniskt dagligen. Spannmål som hamnar på golvet skall kasseras.

Förvaringssilo

Silo för förvaring av hel spannmål vid hus skall uppfylla de krav som i 7 kap ställs på silo för förvaring av värmebehandlat foder.

Vågutrustning

Våg eller annan blandningsutrustning skall uppfylla de krav som ställs på silo för värmebehandlad spannmål och vara placerad på sådant sätt att risken för kondensbildning minimeras. Blandningsutrustning utanför själva djurutrymmet skall vara inbyggd. Kontroll avseende kondens- och kakkbildning på insidan av utrustningen skall ske kontinuerligt. Våg- och blandningsapparat skall rengöras efter varje utslaktning.